

Isocyanaten in de woonomgeving

Ingrid Links
GGD Gelderland-Midden

Meldingen bij GGD'en van gezondheidsklachten die in relatie worden gebracht met PUR-vloerisolatie

GGD

- Gemeentelijke of gezamenlijke gezondheidsdienst
 - 27 diensten – autonoom, landelijke afstemming via werkgroepen en GGD Nederland
 - Bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van iedereen (publieke gezondheid), met extra aandacht voor risicogroepen
 - Risico's voor de gezondheid te voorkomen en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen (preventie)

- Terreinen
 - Reizen en gezondheid
 - Seks en gezondheid
 - Jeugdgezondheidszorg
 - Infectieziekten
 - Gezondheidsonderzoek
 - Milieu en gezondheid

Medische milieukunde

- Milieu en gezondheid

- Vragen van gemeenten en individuele burgers
 - Gezondheid inbrengen in gemeentelijke plannen
 - Beoordeling gezondheidsrisico
 - Ondersteuning bij risicocommunicatie
 - (Kleinschalig) onderzoek

- Thema's
 - Binnenmilieu, bodem- en luchtverontreiniging, asbest, geluid, kanker, zendmasten, houtkachels, eikenprocessierups....

Melding – casuïstiek (1)

- Ouder echtpaar
- Hoekbungalow (huur) jaren 70
- In 2009 PUR-vloerisolatie aangebracht, geen afzuiging, bewoners in woning aanwezig
- PUR goed uitgehard
- Man sinds 2012 diabetes, darmklachten, vermoeid
- Vrouw sinds 2011 kortademig, hees, vermoeid, duizelig

→ Gezondheidsklachten door PUR-vloerisolatie?

Melding – casuïstiek (2a)

- Ouder echtpaar
- Twee-onder-één kap jaren 70
- In najaar 2012 PUR-vloerisolatie aangebracht, geen afzuiging, bewoners in woning aanwezig
- Maand later ontstaan gezondheidsklachten, waaronder vieze smaak, irritatie keel, hartkloppingen, krampen in onderbeen
- PUR eind 2012 verwijderd, bewoners thuis
- Daarna woning verlaten ivm verergering gezondheidsklachten
- Begin 2013 metingen door TNO verricht

Melding – casuïstiek (2b)

- Gemeten:
 - methyleenbis(fenyl)diisocyaanaat (4,4 MDI)
 - degradatieproducten van MDI: isocyaanzuur, methylisocyaanaat (MIC), ethylisocyaanaat, propylisocyaanaat, fenylisocyaanaat
 - katalysatoren: 2-dimethylaminoethanol, 2,2'-iminodiethanol, benzyldimethylamine, cyclohexyldimethylamine
 - blaasmiddelen: 1,1,1,2,3,3,3-heptafluorpropan, 1,1,1,3,3,3-pentafluorbutaan
- Aangehouden, (zeer) lage concentraties:
 - isocyaanzuur
 - methylisocyaanaat
 - fenylisocyaanaat
 - MDI
 - 2-methylaminoethanol

Melding – casuïstiek (2c)

- Een van de vragen aan GGD: Kunnen wij terug naar onze woning?

Meldingen – veel vragen!

- Blootstelling tijdens toepassing?
- Relevante blootstelling na toepassing?
- Relevante reactieproducten?
- Gedrag stoffen in het binnenmilieu van woningen?
- Grenswaarden voor de algemene bevolking en referentiewaarden?
- Welke gezondheidsklachten wel/ niet toe te schrijven aan isocyanaten?
- Hoe diagnose stellen voor allergische rhinitis of astma agv isocyanatenblootstelling? Hoe objectieve informatie over gemelde gezondheidsklachten verkrijgen?
- Rol geuroverlast?
- Invloed media-aandacht?

Expertgroep PUR – september 2012

- Initiatief GGD
- Deskundigen van GGD'en, RIVM, Nederlands Kenniscentrum Arbeid en Longaandoeningen (NKAL), Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC), UMC St Radboud
- Inzicht in omvang problematiek
- Mensen die zich bij GGD'en melden goed informeren/ adviseren en adequate zorg bieden

Meldingen – stand van zaken

- 27 casussen – 7 in 2012, 20 sinds februari 2013
- 5-10 casussen besproken met (leden van) de expertgroep
- Ongeveer 3 casussen gezien door gespecialiseerd longarts en arbeidshygiënist van NKAL

Werkwijze GGD

- Huisbezoek en ‘anamnese’ door MMK-medewerker van de regionale GGD:
 - Blootstelling (kwalitatief)
 - Gezondheidsklachten, evt. navraag huisarts of specialist
 - Gebouwkenmerken
- Indien (twijfel over) mogelijke relatie of gevoeligheid overleg met mij als contactpersoon expertgroep
- Casus voorleggen aan expertgroep
- Doorverwijzing via huisarts naar NKAL of andere specialist voor individuele zorg

Advisering GGD bij voornemen PUR-vloerisolatie

- Alleen bedrijven die gecertificeerd zijn en werken volgens 'richtlijn' van februari 2013
- Afzuiging kruipruimte/ kelder naar buiten
- Bewoners uit woning tijdens toepassing tot 2 uur na einde toepassing
- Na het aanbrengen van PUR de woning goed luchten
- Sommige GGD'en: De woning pas weer betreden als er geen scherpe geur meer waarneembaar is

Conclusie GGD

- Behoeftte aan meer informatie - na 1 jaar nog veel (dezelfde) vragen:
 - Vooral door ontbreken van blootstellingsgegevens
 - In mindere mate objectivering gezondheidsklachten

- Knelpunten (discussie?):
 - Terugkeer naar woning begeleiden (blootstellingsgegevens)
 - Woongenot, mensen voelen zich niet meer prettig in hun woning, blijven ongerust
 - Vraag om metingen (snelle meetmethode)